

de to Firmaer, der kan være Tale om, at de ere villige til at sætte hver en Repræsentant ind i en saadan lille Komité. Jeg forudsætter selvfølgelig ogsaa, at Arbejderne ere villige dertil. Jeg haaber, at det i Løbet af forholdsvis kort Tid, et Par Maaneder eller maaske før, vil kunne lykkes at finde det fornødne Grundlag for en Ordning mellem Fabrikkerne og Staten med Hensyn til Fordelingen af det omtalte Tab, og saa vil det maaske allerede være muligt af den Leverance, som antagelig bliver bevilget paa Finansloven, at overlade de paagældende Fabrikker et vist mindre Antal Lokomotiver til Forsøg allede det første Aar. Jeg siger dette med alt muligt Forbehold, jeg ved jo ikke, hvilke Vanskeligheder der kan komme frem under Forhandlingen, men med lidt god Villie fra alle Sider tør jeg tro, at der kan komme et Resultat, som er tilfredsstillende for alle, saavel for Arbejderne, som ere interesserede i det, som ogsaa for Staten, der kun kan være tilfreds med, at den Kapital, som nu udbetales i Arbejds løn, bliver betalt ud til Folk her i Landet.

Sandbæk: Jeg har kun begæret Ordet for at bringe Finansudvalget og den højtærede Minister en Tak for den Bevilgning, der findes under Nr. 199 paa Udvalgets Liste.

K. M. Klausen: Maaske jeg først maa have Lov til at fremdrage et Par Spørgsmaal, som den ærede Ordfører ikke nævnde. Der har i Finansudvalget været forhandlet om Havnesporet i Randers samt om et Omløbsspor ved Marrebæk for Godstrafikken ved det Billetsalgssted, som der findes.

Jeg skal derefter tillade mig at gøre nogle Bemærkninger til de Udtalelser, som blev fremsatte af den højtærede Minister vedrørende Lokomotivers Bygning her i Landet. Det vil sikkert fra alle Sider erindres, at Socialdemokratiet har rejst dette Spørgsmaal mange Gange og Gang paa Gang her i Rigsdagen fremført Ønske om, at Staten selv skulde fabrikere de Lokomotiver, som bruges ved Statsbanerne, og jeg skal navnlig her erindre om, at under den Forhandling, som fandt Sted i Rigsdagssamlingen 1906—07, havde Socialdemokratiet stillet et Spørgsmaal om, hvorvidt det kunde betale sig, at Staten byggede sine Lokomotiver selv. Men Spørgsmaalet mødte den Gang en afgjort Modstand fra alle Sider, og navnlig den

daværende Trafikminister, den nuværende Justitsminister, udtalte under Sagens Behandling følgende: „Jeg mener aldeles ikke, der er nogen Grund til at nedsætte en Kommission angaaende dette Spørgsmaal“. Vi se, at Sagen nu er ved at komme ind i en anden Gænge, og jeg tror, vi kunne være den højtærede Trafikminister taknemmelige, fordi han stiller sig saa velvillig overfor dette Spørgsmaal. Det er vist ikke nogen ny Interesse, den højtærede Minister har faaet her, for jeg ved, at han i Finansudvalget med stor Interesse har taget Del i Behandlingen af dette Spørgsmaal. Jeg mindes ogsaa, at vi i Finansudvalget havde nedsat et Underudvalg, bestaaende af den højtærede Minister og mig, for at undersøge dette Spørgsmaal. Det er derfor, synes jeg, meget glædeligt, at Ministeren stiller sig saa velvillig, at der er Haab om, at vi kunne naa en Løsning af dette Spørgsmaal og kunne naa til at faa et gammelt Strids-spørgsmaal bragt ud af Verden.

Vi have jo tidligere haft en god Industri med Hensyn til Bygning af Lokomotiver. Jeg skal nævne to Fabrikker, nemlig Smith, Mygind og Hüttemeyer paa Nørrebro og „Vulcan“ i Maribo. De have bygget en Mængde Lokomotiver, særlig til Privatbaner her i Danmark. Alle Vegne fra, hvor f. Eks. „Vulcan“s Lokomotiver løbe — og det er paa ikke faa af vore Privatbaner — hører man den bedste Lov om disse Maskiner. Det er Maskiner, som kun behøve ganske ringe Reparation, og som fuldt ud kunne maale sig med Maskinerne fra Udlandet. Jeg tror, der blev begaaet en stor Fejl den Gang, nemlig den, at man ikke gjorde tilstrækkeligt for at støtte denne private Industri. Staten viste sig meget lunken overfor disse Fabrikker, saa at de ikke længere kunde konkurrere og maatte nægte at give Tilbud ved de Licitationer, som blev udbudte fra Statens Side. Jeg tror, at hvis Staten den Gang havde støttet disse Fabrikker, havde de bestaaet endnu, og det havde vist været til stor Gavn for Statskassen. Undersøger man nemlig Licitationstilbudene fra en Aarrække, viser det sig, at de Priser, der ere forlangte fra Udlandets Side, ere dalede, efterhaanden som de danske Fabrikker kom i Gang med at levere Lokomotiver her i Landet. Ved Licitationstilbudene har man ganske simpelt maattet tage Hensyn til, at der var en saadan dansk Industri. Efterhaanden ere derfor de Priser, man maatte betale, blevne betydeligt lavere, netop af Hensyn til den